

9-11-2020

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΛΙΑΔΑ

ΤΜΗΜΑΤΑ: Β1, Β2

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΗΤΣΙΟΥ

ΣΑΣ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΩ ΤΙΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ 54-105 ΤΗΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ Α ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΕΝΑ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΑΞΗ ΤΟΥ WEBEX, ΑΦΟΥ ΠΡΩΤΑ ΑΝΑΛΥΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ.

ΕΧΕΙ, ΗΔΗ, ΑΝΕΒΕΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΤΟΥ EDMODO

«εννιά μέρες»:

- τυπικός αριθμός
- «σύνοψη» χρόνου (ο χρόνος αφήγησης < από χρόνο ιστορίας)
- *προοικονομία*: (προετοιμάζεται η πρωτοβουλία του Αχιλλέα καθώς η κατάσταση έφτασε σε αδιέξοδο)

Συνέλευση:

- η συνέλευση γενικά: αδύναμη
- *επική ειρωνεία* (οι θεατές ήδη γνωρίζουν την αιτία του θανατικού)
- συγκαλείται από τον Αχιλλέα (ο ποιητής θέλει να τον επιβάλει όχι μόνο ως πρώτο πολεμιστή, αλλά και ως άτομο με υπευθυνότητα και κύρος)
- ρόλος της Ήρας (οι θεοί αναμειγνύονται - η Ήρα με το μέρος των Αχαιών)

Λόγος Αχιλλέα:

- προσφώνηση Αγαμέμνονα
- κρισιμότητα κατάστασης
- πρόταση για καταφυγή στη μαντική
- επίγνωση πως αιτία του θανατικού είναι ο Απόλλωνας (επιδημικοί θάνατοι)
- αναζητά την αιτία του θυμού του Απόλλωνα (*άστοχα ερωτήματα*)
- ελπίζει στην εύνοια του θεού βάσει της *αρχής της προσφοράς και ανταπόδοσης*

Κάλχας:

- μεγαλόπρεπη παρουσίαση από τον ποιητή
- δισταχτικότητα του μάντη - αίτημα για εγγύηση προσωπικής ασφάλειας (διορατικότητα)
- ο Αγαμέμνονας σωπαίνει παρά τον υπαινιγμό του Κάλχα («όταν θυμώσει στο μικρό νικά ο βασιλέας») → *οικονομία* του έργου (πρέπει να δοθούν εγγυήσεις προσωπικής ασφάλειας)

Απάντηση - διαβεβαίωση Αχιλλέα:

- στ 91 -92: προκλητική φράση - προιδεάζει για όσα ακολουθούν - *προσήμανση*
- ο Αγαμέμνονας πάλι σωπαίνει → *οικονομία* του έργου (δεν πρέπει να δημιουργηθεί ένταση, πριν ο Κάλχας αποκαλύψει την αλήθεια)

Επιβράδυνση*:

Ο ένοχος της συμφοράς έχει υποδειχθεί έμμεσα (στ.79-80 και στ.91-92) ΟΜΩΣ ο ποιητής *καθυστερεί* να παρουσιάσει ξεκάθαρα την αιτία του λοιμού, για να προετοιμάσει μεθοδικά τη σύγκρουση του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα και να δημιουργήσει την κατάλληλη ατμόσφαιρα για την έκρηξη που θα ακολουθήσει.

Η επιβράδυνση επιτυγχάνεται με:

- ✓ αναλυτικό λόγο του Αχιλλέα (9 στίχοι) και τα άστοχα ερωτήματα
- ✓ παρουσίαση του Κάλχα (5 στίχοι)
- ✓ δισταγμοί Κάλχα (10 στίχοι)
- ✓ δέσμευση Αχιλλέα με όρκο στον Απόλλωνα (7 στίχοι)
- ✓ προφητεία του Κάλχα που αίρει τα άστοχα ερωτήματα και αποκαλύπτει την αιτία του κακού (8 στίχοι)

Αποκάλυψη του Κάλχα:

- αναιρεί τα «*άστοχα ερωτήματα*»
- αποκαλύπτει την αιτία του κακού
- στ. 94-95: «*σχήμα άρσης - θέσης*»
- προτείνει λύση: επιστροφή κόρης, (άλυτρη, ανεξαγόραστη), αποστολή εκατόμβης
- «*ίσως*»: επιφύλαξη για την ανταπόκριση του θεού

Εικόνα Αγαμέμνονα:

- Μεταφορικές φράσεις
- Παρομοιώσεις

***Επιβράδυνση**: σκόπιμη καθυστέρηση στην εξέλιξη της υπόθεσης με την παρεμβολή δευτερευόντων στοιχείων → σκοπός: αγωνία, ενδιαφέρον των ακροατών, εξυπηρετείται η *οικονομία* του έργου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Ομήρου Ιλιάδα, ραψωδία Α, στίχοι 54 – 101
Συνέλευση των Αχαιών

1. Να αφηγηθείτε περιληπτικά σε γ' πρόσωπο το περιεχόμενο του αποσπάσματος (80 – 100 λέξεις περίπου).
2. Γιατί ο Κάλχας διστάζει να μιλήσει και ζητά από τον Αχιλλέα να εγγυηθεί για την προσωπική του ασφάλεια;
3. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β.

Α	Β
1. Τα θεία βέλη στον στρατόν πετούσαν εννιά μέρες	α. γνωμικό
2. μη κάποιιο τάμα του έλειψε, μη του 'λειψ' εκατόμβη ... Τάμα ποσώς δεν του 'λειψε, μήτ' εκατόμβη, αλλ' είναι ο ιερέας αφορμή	β. χρονική συμπύκνωση
3. όταν θυμώσει στον μικρόν, νικά ο βασιλέας	
4. ορνεοσκόπος πρώτος που εγνώριζ' όλα μέλλοντα, παρόντα, περασμένα και οδήγησε στην Ίλιον των Αχαιών τα πλοία μ' αυτό το πνεύμα μαντικό που του 'χε δώσει ο Φοίβος.	δ. επιβράδυνση
	ε. άστοχα ερωτήματα

4. Κεντρικό θέμα της σκηνής των στίχων 54-101 είναι η αποκάλυψη της αιτίας του λοιμού. Η αποκάλυψη, ωστόσο, καθυστερεί να γίνει με σαφήνεια. Ποιά μέσα χρησιμοποιεί ο ποιητής για να πετύχει την καθυστέρηση και τι επιδιώκει με την τεχνική της επιβράδυνσης;

Ο Αχιλλέας παίρνει πρώτος το λόγο στην αγορά των Αχαιών, στ. 59 κ.εξ.
 Ερυθρόμορφος αμφορέας, περίπου 510 π.Χ. Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο (αντίγραφο).